

Zakt Nederland weg?

Een nationale hobby in Nederland is erover te jammeren hoezeer we wegzakken. En doel ik niet op slappe bodems of wassend water. Nee, we verliezen aan concurrentie- en innovatiekracht. Dat we beter dan welk EU-land de kredietcrisis doorstaan, het mag niet helpen. Nee, we zakken weg, jeremieert eenieder volgaarne unisono, want Jehova-doemdenken lijkt hier in de genen te zitten.

Eind vorig jaar was er bijvoorbeeld weer: Nederland was zowaar twee plaatsen gezakt op de index van het *Global Competitiveness Report* het World Economic Forum: van 8 naar 10! Wee ons, wee ons! Tegelijk was er veel vreugde in België waar men geklommen was van 19 naar 18! Overigens was Nederland het jaar daarvoor gestegen van 10 naar 8... En het jaar daar weer voor stond Nederland op nummer 11.

Ik ben een heel groot voorstander van leren van reële prestatie-indicatoren, maar aan dit concurrentielijstje heb je dus niets. Het gaat om een gewogen gemiddelde van honderden indicatoren en als je die net iets anders weegt, komt er iets heel anders uit de bus. Bovendien staat de Verenigde Staten in de meest recente rangschikking op nummer 2 (weliswaar gezakt van nummer 1). Dan weet je toch genoeg? Dat land leeft al jaren boven zijn stand. Of noem je een continu handelsbalanstekort (tegenwoordig ongeveer 16% verschil tussen import en export) een teken van internationale concurrentiekracht? Het land wordt overeind gehouden met Chinese overheidsleningen. 40% van de bevolking neemt er het bijbelverhaal over de schepping letterlijk en de politieke discussies zijn er van een telkens weer ijzingwekkende debiliteit. En dat zouden we in Nederland moeten proberen te overtreffen? Met Geert W. en zijn aanhang zal dat vast lukken.

Nederland is intussen in absolute termen de vijfde exporteur op wereldniveau: na China, Duitsland, de VS en (niet eens zo ver na) Japan... Dat is toch ongelooflijk, zelfs als je weet dat dit ook met doorvoer te maken heeft? Terwijl de hoge eurokoers ons toch niet helpt. Elk ander land zou toch met zo'n positie willen ruilen? Leuk is ook om te weten is dat de lijstjes van het World Economic Forum voor een groot deel tot stand komen op basis van enquêtes onder managers die uitspraken moeten doen over de prestaties van hun eigen land. Door Amerikaanse managers wordt blijkbaar minder gekankerd over het eigen land dan door Nederlanders. Meer zou natuurlijk moeilijk zijn.

Nogmaals: het is goed om alert te blijven en niet op je lauweren te rusten. Nederland moet het uiteindelijk van de export hebben en concurrentiekracht verliezen zou dus erg gevaarlijk zijn. Alleen: ga niet kinderachtig zeuren over verlies als je voortdurend je positie versterkt. Tel integendeel je zegeningen over het feit dat dit een van de meest nijvere en efficiënte landen ter wereld is (inclusief de overheid)! Sterker: in dit land wordt niet enkel hard gewerkt, we leren stilaan ook nog een beetje van het leven genieten.

Kijk daarvoor eens naar de *Human Development Index* van de Verenigde Naties. Daarmee probeert men het welvaartsniveau van alle landen te vergelijken. Deze index is samengesteld op basis van een beperkt aantal gegevens over gemiddelde levensverwachting, mate van geletterdheid en scholing en het BBP. In de zojuist gepubliceerde negentiende *Human Development Index* (over 2007) stond Nederland nummer 6 op een totaal van 182 landen waarover gegevens bekend zijn. Nederland is de voorbije jaren op die lijst telkens een plaatsje gestegen. Noorwegen is meestal nummer 1. Alleen, wie staat nu nog nummer 3 en stond enkele jaren geleden zelfs even nummer 1? IJsland! De Verenigde Staten staat op de meest recente lijst nummer 13, België 17.

Dany Jacobs